

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, félre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyetli tagok és községi előljárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DERÉKI ANTAL

FŐMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyílt-tér sora 1 K.

M. kir. postakörnyezetű cheque-számla 10,489. szám.

Tetemrehívás.

Dr Hinléder Fels Ernő urtól, az oklándi kerület képviselőjétől vettük és közöljük az alábbi nyilatkozatot:

A „Székely-Udvarhely” f. évi 4-ik számában „Megyénk országgyűlési képviselői” cím alatt megjelent közleményben felhalmazott vádak rágalmának nyilvánítottam, a menüiben ezek az én személyemre, vagy képviselői működéseimre vonatkoznak. A közlemény szemtelen hangját visszautasítottam és a névtelenség gyáva leple alá rejtőző szerzőt, a velem szemben tartozó tiszteletre azzal figyelmeztetem, hogy nevezze meg magát.

Oklánd, 1907. január 19.

Dr Hinléder Fels Ernő,
orsz. képviselő.

Ime ez a nyílt — tetemrehívás.

Hogy a névtelenség gyáva vádját magamról elhárítsam és annak gyanuja alól más illetéktelen tiszteletreméltó egyéneket is, kötelességem szerint felmentsek, ime megnevezem a cikk szerzőjében az én csekély személyemet; és ha nem követem a t. képviselő urat arra a tere, a hová ő — talán pillanatnyi felhevülésében — tévedett, csak azért történik, mert míg egyrészt ezt az én irodalmilag fegyelmezett jó izlésem tiltja, másrészt pedig engem a képviselő urhoz a régmúltban gyökeres szívélyes ismeretségem kedves emlékei fűznek, melyek nem engedik, hogy vélt sérelmei felett, minden felvilágosítás nélkül, csak úgy egyszerűen napirendre térjek.

Ezzel tartozom a közvéleménynek, a t. képviselő urnak és csak utolsó sorban parányiságomnak.

Tehát most, midőn már a t. képviselő ur a szerző nevét tudja, valószínűleg kétkedik ennek valódiságában és azt fogja hinni, hogy én talán szerkesztői kötelességem tulbuzgó teljesítésében áldozatot hozok, midőn magamat úgynevezett „strohmanna” állítom oda, hogy személyemmel a cikk valódi íróját fedezzem. Énetaláni feltevést eloszlato azon egyszerű kijelentéssel, hogy tisztességtudásom nem engedi meg a „strohmanna” szerepét játszani, mert én hírlapírói, valóban nem irigylendő nehéz hivatásban semennyi pénzért sem áldoznám fel becsületemet azért, hogy mások önös érdekeinek szolgálatába szegődjem.

Megneveztem magamat, mint a közlemény szerzőjét, eleget tettem a t. képviselő ur jogos kívánalmának és itt ezzel be is fejezhetném soraimat; de épen azt a tiszteletet óhajtom még

megadni a t. képviselő urnak, melyet úgy a fenti nyilatkozatban, mint az „Udvarhelyi Híradó”-hoz beadott cikkében személye iránt oly erőiesen követel és a melyre engem, épen régi szívélyes viszonyunk is kötelez; ez a tisztelet pedig megköveteli, hogy elmondjam miként keletkezett, miért iratott a közlemény? mi volt a célja és intenciója?

Az a közlemény a közvélemény kényszerítő hatása alatt keletkezett; szerkesztőségünkhez hetenként érkeztek és érkeznek egyenes felszólítások, sürgetések a függetlenségi pártkörök megszerte való szervezkedését szorgalmazva; kaptunk nagyon éles, kevésbbé higgadt tartalmu és modoru cikkeket, melyeket személyeskedő, erősen támadó tendenciájuknál fogva, éppen a t. képviselő urak érdekében, megsemmisítettünk, vagy a papirkosár fenekére juttattunk; az így kapott, de le nem közölt cikkeket és felszólításokat mi a legnagyobb tárgyilagossággal szerkesztett vezércikkeinkben dolgoztuk fel, szóval enyhítettük, mert ezt a nagy lelkesülést igénylő, mindnyájunk érdekeit égető komoly ügyet, nem engedhettük a szenvedélyes polemia terére juttatni. Hogy ez állításom mennyiben felel meg a tiszta igazságnak, meggyőződhetik t. képviselő ur, ha a sok „Szerkesztői üzenetek”-et szíves figyelmére méltatja; de meggyőződhetik a vasárnapi számunkban leadott „Felhívásból”, valamint a mai lapban közölt „Szervezkedjünk” című cikkből is és nem felelnének meg, sőt egyenesen vétlenének szerkesztői tisztünk és a sajtószabadság joga ellen is, ha a közvélemény elől sorompóinkat elzárják.

Társadalmi érintkezésemben is kerestem az alkalmat, hogy világos tájékozást nyerhessek minden közérdekű ügyről, nehogy — tudtomon kívül — olyan botlást követhessek el, mely akaratlanul, bármely kellemetlen helyzetbe, vagy polemiába sodorhatna; megkerestem és megtaláltam az érintkezési pontot a társadalom minden rétegével, a legfelsőbb köröktől a nép osztályáig és mikor benyomásaimat, tapasztalataimat összegeztem, akkor láttam, akkor éreztem csak fájdalmasan, hogy itt úgy politikai, mint társadalmi, közgazdasági, ipari és kereskedelmi téren mennyi nyitott sajtó seb vár gyógyításra. Megfordulnak ezen

felül szerkesztőségünkben olyan ur egyének és a néposztálynak olyan tiszteletre méltó képviselői, akiknek jelleméhez még a gyanu árnyéka sem fér, de akik mint a közvélemény egyes alkotó elemei, hol ennek, hol annak a bajnak orvoslását, majd ennek, majd annak az eszmének propagálását sürgetik, követelik és ha mi mindezek előtt hallgatagon elzárkóznánk és kívánságuk szerint a létező hibákra nyíltan és őszintén rá nem mutatnánk, akkor jogosan mondhatnának „szemtelennek” bennünket, ha nem merünk az igazságnak szemébe nézni. Nem mi toljuk fel tehát magunkat tendenciózus, rágalmazó szándékkal a közvélemény elére, de mint a felsorolt bizonyítékok igazolják, mi tettünk a közvélemény szolgálatában, szemtelennek és rágalmazónak nyilvánítva.

Az „Udvarhelyi Híradó”-ban közölt nyilatkozatának reám vonatkozó részére, van szerencsém, ismét a követelt és köteles tisztelettel, a következő felvilágosítással szolgálni. Kossuth Ferenc ismert levelének közhírrététele után, egy alkalommal telefonon bátorkodtam képviselő urat meginterpellálni, hogy „miért nem szervezik a képviselő urak kerületeikben és megyénk székhelyén a függetlenségi 48-as pártköröket, a pártvezér utasításának szellemében? Mire azt méltóztatott válaszolni: hogy most későül épen a fővárosba, a hol ez ügyben értekezlet lesz, melyen (ha jól emlékszem Holló Lajost méltóztatott megnevezni) mint a ki a beteg pártvezér helyett fogja a képviselő urnaknak a szervezkedésre vonatkozó utasításokat megadni;” ha a képviselő ur akkor szíves bizalmával meg-tisztelve tudtomra adta volna, hogy az ön kerületében a függetlenségi körök községenként már régen szervezve vannak, akkor ez iránt sem maradhatott volna fent kételyem; bár még most is arról értesülök több oldalról, hogy a kereszturi és oláhfalvi kerületek kivételével, sehol a megyében e körök alapszabályilag vagy rendszeresen szervezve nincsenek.

A mi a vármegyei központi függetlenségi pártot illeti, engedje meg, hogy itt tévedését én igazithassam helyre, mert épen a hivatkozott, tehát legilletékesebb egyénhez, az előttem is legnagyobb tiszteletben álló ev. ref. lelkész urhoz fordultam,

— megnyugtatósomért, — aki kijelentette, hogy a megyében szervezett függetlenségi párt nincs, nem is volt és így ő annak elnöke sem lehet. Az igen t. képviselő ur tévedésére alapot az szolgáltatott, hogy a lefolyt alkotmányvédő korban alakult itt egy ad hoc kiküldött bizottság, melynek feladata a koalíció létrehozása, ügyvivő elnöke pedig épen nagytiszteletű Vajda Ferenc ev. ref. lelkész volt. Hogy pedig minden a függetlenségi pártot érintő és érdeklő ügyek iránt mindig a legnagyobb gondal és éber figyelemmel öröködtünk, bizonyíthatjuk komoly tárgyilagossággal, lángoló lelkesültséggel írott vezércikkeink egész sorozatával, mert azokat ilyen szellemben, — **haladó-párti** egyén meg nem írhatta volna.

Ezzel kimerítettem mindent, amit az én nyilatkozatából, mint közleményből személyemre vonatkozott tartottam; nem követtem az igen tisztelt képviselő urat a személyeskedés terére; kifejtettem, hogy intenciómban, szándékomban sem sérteni, sem rágalmazni, sem gyanúsítani nem akartam és egyetlem céloim az volt, hogy a közvélemény nyomása alatt a képviselő urakat a tettek mezejére szólítsam; illő tisztelettel, mondhatnám keztyűs kézzel adtam meg a kötelező választ és felvilágosítást és biztosíthatom, hogy a cikke végén érintett csendes munkálkodását nemcsak a legnagyobb érdeklődéssel és figyelemmel kísérem, de végtelen örömmel fog szolgálni, ha mint régi szívélyes ismerősömnek én nyújthatom majd legelsőbbben az elismerés jól megérdemelt babérját.

Addig is azonban kérem, fegyelmezze egy kevésbé tulérzenységét, mert a nyilvános téren működő egyéneknek, elvállalt nagy hivatásuk mellett, a bírálat tüzet is ki kell állaniuk és nekem, aki 38 évig voltam nyilvános szereplésben néha a legélesebb kritikáknak kitéve, egyszerű szavamra elhiheti, hogy a legnagyobb tüzből kerül ki a legtisztább arany.

Szervezettségben, összetartásban van az erő és a hatalom.

Ne érzékenykedjünk, ne polemizáljunk és ne fenyegezzük egymást; mert ha egy célt és egy eszmét szolgálunk, amint én hiszem és vallom is, akkor ne szerezzük meg kárörvendő ellenfeleinknek azt a gyönyört, hogy

mint elvtársak szembe kerülünk egymással, hanem egyesülünk és szervezkedünk vállvetett munkálkodásra: a haza, a nemzet és a székely nép javára!

Képviselő urnak hazafias tisztelettel, régi, őszinte híve:

Deréki Antal.

Felvilágosításul.

Dr Hinléder F. Ernő oklándi ügyvéd és orsz. képviselő urnak reám vonatkozó megjegyzésére, kénytelen vagyok kijelenteni, hogy a képviselőválasztásokat megelőzőleg — egészen a választások megtörténteig — a képviselő ur által kijelölt korteseinek részben saját nevükre, részben pedig «Függetlenségi kör» címmel «N. N. kezéhez» jelzéssel a képviselő urnak kimutatott lapmenyiségét saját rendeletére, esetről-esetre lapunk kiadóhivatala elküldötte, a mit postai feladókönyvével is bármikor igazolhat.

Dr Hinléder F. Ernő oklándi ügyvéd és orsz. képviselő ur az erről szóló számla összegét a választások után az ő és öccse aláírásával ellátott váltóval tényleg fedezte. Ezt a váltót egyik helybeli banknál, ahol a kiadóhivatal az en aláírásommal biztosított elfogadványt leszámoltatta, a képviselő ur jelenleg is pontosan törleszti, de a kiadóhivatal valóban átvette a lappéldányok árát, a mely különben jogosan megillette, hiszen másképp a képviselő ur a követelést el nem ismerte volna.

Hogy aztán a fennebb körülírt ugynevezett «Függetlenségi kör»-öket a választások után valaki csak egy szóval is említette volna mostanig, vagy azok alapszabályszerű szervezéséről gondoskodott volna, arról igazán nincs tudomásom. Következésképpen tehát azoknak szervezett fennállását, létezését, a legjobb akarat mellett sem igazolhatom.

Hogy pedig csekélységem e lapnak akkor «micsodája» volt, azt a képviselő ur a választások ideje alatt legjobban tudta. Lehet, hogy elfeledte, de ez nem az én hibám.

Betegh Pál.

Szervezkedjünk!

Udvarhelymegyében nagy csendesség van; miért is mozognánk, hiszen sohasem volt úgy, hogy valahogy ne lett volna! Régi nótát járunk — s ha nem is dicsekszünk el vele — minden úgy van jól, a hogy van és aluszunk tovább a használat miatt kopottá lett nemtörődomségnek bűzös párnáján s ha egy-egy álmodozó ébredezni készül, ismét rázugja a megalkuvók serege azt a régi nótát: feledd, feledd a multat...! És csendesen elhallgatunk, belenyugszunk, megalkuszunk...

Nincsen igazam? — Bár ne volna!

De nézzünk csak szét mi van itt minálunk? Semmi. Sőt még a semminél is rosszabb valami. E lapok hasábjain a pusztában kiáltónak szavaként felhangzik sokszor az ige: szervezkedjünk! S történik valami, hallhatni visszhangot? Semmit. Kosuth Ferenc levelét megirta, de hozzánk az még el nem juthatott, mi nem tudunk arról; honatyáink példát követve, «száraz ágon hallgató ajakkal» tovább bóbiskolunk. Országszerte folyik az előrelátó és annyira szükséges pártszervezkedés és az reánk nevezve nincs semmi hatással; úgy állunk mint régen; öldött kéve vagyunk, pedig a szégyenletes mult, iskolánk lehetne. Látó szemek látják, hogy kikről azt hívők örökös halottak, nincs felámadásuk, már is haza járnak, elni akarnának, kísérteni járnak. Itt-ott e hazában ismét «nyüzsög valami»... — Vak aki nem látja, hogy nálunk is így van. S mi ennek az oka? Szervezetlenségünk. Tekintsünk csak vissza utolsó közgyűlésünk lefolyására. Én nem voltam megelégedve önmagunkkal s azt hiszem mások sem. Fontos, nagyon fontos bizottsági helyek betöltése előtt tartánk-e egy kis eszmecsérét, hogy kiket vigyünk be mint megbízhatókat? Nagy részben, szinte egészben függetlenségi népünknek vajjon kipróbált harcosai mentek e be oda? — Megalkudtunk.

Azok, kik egy évvel előbb csendőrszuronyok felügyelete mellett jutottak az utolsó helyekre, ma csendes jámborsággal votizáltak az akkori első testőrökre, vezérzónókra.

Másutt szégyentáblán örökítik meg az ilyenek nevét, nálunk a kormánybiztos ur ablakba nem való közismert cinismusával órákhosszat okvetelenkedik és mi meghallgatjuk, szó nélkül megtűrjük és a napraforgós politikájú gyászkeretes vitezekkel tanácsadóinkul magunk választjuk meg. Hát biz ez nem jól van! Nemcsak egyet-kettőt, mind ki kell seperni, aki elébb labanc volt. Hajthatatlan dereku, acél gerincű emberek kellenek, kiknek egyedüli irányítója az édes magyar haza s benne a népek boldogsága. Én hiszem, hogy jövőre emigyen is lehet, csak szervezkednünk kell!

Péterffy Lőrinc.

Elnöki megnyitóbeszéd.

(A Nőgyűlés 1907. január 20-án tartott közgyűlésén elmondotta: Damokos Andorné).

Tisztelt Közgyűlés!

Midőn így az új esztendő kezdetével elérkezik az ideje annak, hogy egy lefolyt év eredményeiről, jótékony együletünk életében előfordult minden mozzanatáról számot kell adnunk a közgyűlés színe előtt — mindég egy bizonyos szorongó érzés, kételkedés szállja meg a lelket és aggodalommal kérdezem magamtól, nem éltem-e vissza azzal a bizalommal, mely egy ilyen tekintélyes egyesületnek a vezetését reám ruházta, nem tehettem volna-e többet az érdekében? Annak a sok-sok szegény, szerencsétlen existenciának, aki minden reménységét a mi segítségünkbe helyezi, nem lehetett volna-e többet adni a könyörödományért kinyújtott kezébe, hogy azt áldólag fordítsa vissza együletünkre és szívében ne keserűséggel és elégtelenséggel távozzék el tőlünk?

Csak magamról beszélek, mert hogy tisztviselő társaim és az egész választmány nemcsak hogy eleget tettek kötelességeiknek, hanem mindnyájunk haláljára méltó buzgalommal fáradtak egyesületünk érdekében, ez meggyőződésem. Hiszen tudjuk mindnyájan, hogy mit kellene tennünk, hol kell a szeretet és jótékony névben közbelépünk, hol teljesíthetjük a legszebb, a legma-

gasztosabb feladatok egyikét, melyet hivatásszerűen első sorba nekünk, nőknek kell teljesítenünk. Tudjuk és érezzük, hogy a társadalmi nyomor enyhítése, a reá szorulóknak a szeretet kötelekeibe való bevonása, nemcsak jótékony működés, de egy hathatós eszköz a magyar nép azon osztályának megmentésére, melyet az elhagyottság és segély nélküliség érzete a hazai föld elhagyására, vagy idegen jelszavakkal, alattomban dolgozó nemzetközi izgatók csábításainak meghallgatására kényszeríthet.

Lehetnek akiket talán eszközeinknek kicsinyisége mosolyra késztet, akik nagy célokat csak nagy eszközökkel vélnek elérhetőeknek. Nekünk ilyen fegyvereink nincsenek, de erőnk fogyatékoságának tudatában is hiszszük azt, hogy lankadatlan munkálkodással és igyekezettel mégis csak eredményt érünk el és nem marad nyom nélkül az a fáradtság, melyet nem tehernek, de élvezetnek tekintünk.

Most be fogunk számolni mult évi működésünkről, kérem azt szigorú bírálat tárgyává tenni és egyúttal kérem a közgyűlést megjelölni azt az utat, amelyen a jövőben haladjunk. Szívesen üdvözlöm a nőgyűlet tagjait és a mai közgyűlést ezennel megnyitom.

„A népnevelési Egyletek szervezése.”

(Gyerkes Mihály igazg.-tanító műve.)

A négy folyam mentén, Erdély völgyeiben, valamint ott, hol magyar szív dobog és az ajkakon magyar dal csendül meg, lázas munka indult oly irányban, hogy az a nép, melynek nevéhez fűződik nemcsak Magyarország fogaima, de annak ezer éves jellege is, hazájában boldog, megelégedett legyen, hogy munkájával ne az újvilágot siessen nagygyá, gazdaggá tenni, hanem azt az édes magyar földet, melyet hosszú századok alatt vérevel öntözött, melynek minden rögéhez apai emléke köti, melyet foglaljon el most már másodszor nem karddal, mint hadverő ősei, hanem kitartó munkával és a nyugati nemzetekéhez hasonló kultúrájával!

Ugy a mai nemzeti kormány, mint maga a társadalom, 40 év mulasztását siet pótolni. Ebben az ember fölötti küzdelemben, a nemzetnek minden jó fiára szüksége van, de legfőképpen megkövetelheti joggal a munkát azoktól, kiknek agyát a teremő alkotó képességgel áldotta meg, kik nem csak tudnak, de akarnak is fajuk javára dolgozni.

Az eszmék és tervek kohójában most Gyerkes Mihály székelyudvarhelyi igazg.-tanító hevitő anyagot hozott, művének címéül azt az akaratot, azt a célt alkalmazta, melynek okszerű megteremtésével, midőn a nagy nemzeti kormány működését könnyítené meg a társadalom, gátat vetne a kivándorlásnak, háttérbe szorítaná azt az elemet, mely nemzetköziségével szítja az elégedetlenség tüzeit s szeretné lángba borítani azt a területet, melyet a szabadság, egyenlőség és testvériség szelleme bástyázott körül.

Gyerkes munkáját «előszóval» Soly-mossy Endre tanár látta el, tehát oly egyéniség, ki évek hosszú során nem csak tudását, de izzó magyar lelkét is belevitte abba a küzdelembe, melyet fajaért, nemzeteért a maga kiskörében kifejt.

Ily egyéniség tollából eredő előszó a műre nézve már kedvező, mondhatom, döntő hatással lehet. Azonban ha azt figyelemmel átolvassuk, ha szerző intencióját komolyan mérlegeljük, akkor már arról is meggyőződünk, hogy a munka méltó ennek előszavára.

Szerző népünket szervezni akarja, vértetni az élet viharai ellen anyagi jóléttel, műveltséggel és emberszeretettel. E célból Népművelési egy-

letek szervezését ajánlja, annak egyes szerveit szeretné látni az «Ifjúsági kör» az «Olvasó és Dal. kör» az «Ifjúsági és Népkönyvtárakat», az «Ifjúsági zászlóaljokat», «Tűzoltó csapatokat», «Felnőttek oktatását», «Népliceumi előadások sorozatát» a szeszes italok elleni szövetséget, a «Gazdakört». Szeretne megalakítani ennek az együletnek a keretében a «Biztosítási osztályt», «Tejszövetkezeteket», «Fogyasztási és értékesítő», valamint «Hitelszövetkezeteket» és végül a községi «Békebizottságot».

Ha olvassuk ezen szédületes terveket, azonnal feltűnik az, hogy az eszmét irodalmunk nagy területén már elszórva láttuk, de így összpontosítva, rendszerbe foglalva még nem olvastuk sehol. Szerző nemcsak elméletet nyújt, de márkáns vonásokban a kivitt is megjelöl és így megadja az alapot arra, hogy minden jó magyar a küzdők sorába lépjen s igyekezzék milliók munkás kezével s ezrek tervező agyával a Széchenyi nagy Magyarországot megteremtteni.

Boldog volnék, ha e munka, mely összeállítását, életre hívását egy melegen érző szívnek, egy gondolkodó agynak köszöni, népünk minden rétegében elterjedhetne, hol fölverné tespedéséből a minden jóra, szépre és nemésre fogékony magyart, önállóságunk, függetlenségünk s szabadságunk biztosítékait alapozná meg.

A munka csekély egy korona ellenében megszerezhető szerzőnél.

Mátéffy Domokos.

Gazdakörök rováta.

Gazdaköri méhes. „Tartsátok meg mondásaimat és parancsaimat és cselekedjétek meg azokat és én titeket egy tejjel és mézzel folyó ország örököseivé teszek.” (Mózes 3 könyve Leviticus 20, 22 és 24.) A szentírás eme szavai szerint a Mindenható megígéri az ő népének a földi boldogság igazi alapját tejjel és mézzel folyó országot. Nem kíván népétől egyebet mint az isteni parancsolatok megtartását s örökségül adja a tejjel és mézzel folyó országot. Tejjel és mézzel folyó lenne a mi vármegyénk is ha gazdaköreink szorgalmasan tanulnának és dolgoznának. Ki gondolt néhány év előtt arra, hogy Udvarhely megyének a tej ezreket fog jövedelmezni. Az állam segítő keze, székelységünk szorgalma megteremtette a tejgazdaságok alapját. Nem kell az első lépésnél a tejszövetkezeteknél megállni, további munkára serkentés mindenkit az első lépés sikere. Igyekezzék minden gazdakör megalakítani a gazdaköri méhest. Megyénkben tudomásom szerint a legrégebbi gazdakör a szentkirályi és a székelykeresztúri. A szentkirályi gazdakör nemcsak a megalakulásban volt első, hanem első a gazdaköri méhes felállításában is. A méhes a gazdakör saját költségén építette, a felszerelést a székely kirendeltség adományozta, A méhes kezelését és jövedelmének mikénti felhasználását nem ismerem; nagy hálára kötelezzen a szentkirályi gazdakör elnöke, ha ezen első gazdaköri méhes felállításának, kezelésének mikéntjét részletesen ismerteti. Azon rövid ismertetésből, mi e lap régebbi számában megjelent, nem szerezhettek a gazdakörök alapos tájékoztatást. A méhészet megyénkben csak a gazdaköri méhesek felállításával vetheti meg jövő fejlődésének biztos alapját. A székelykirendeltségben méhészeti vándor tanítónak egy képzett, hírneves, törekvő fiatal embert nevezett ki a földművelésügyi miniszter ur. Székelykeresztúron a tanítóképző intézet kertjében egy szépen berendezett 36 családdal benépesített méhest állított fel a székelykirendeltség. A méhes közelében van egy felfaragó műhely, hol jelenleg 41

— Az Országos Középiskolai Tanáregyesület helybeli kerületi köre által rendezett szabad lyceumok a következő sorrendben tartatnak meg: 1907. január 24-én: Dr Valencsik Ferenc ügyvéd: A miniszteri felelősségről. 1907. február 7-én: Vári Albert unitárius lelkesz: A világ vallásairól. 1907. február 14-én: Petrányi Miklos szakiskolai tanár a milánói nemzetközi kiállitásról. 1907. február 21-én Szabó András ev. ref. coll. tanár: Plátóról. 1907. február 28-án: Dr Harmath Jenő törv. bírós. Az esküdtszékről. 1907. március. 3-án Dr Solymossy Lajos főreálisk. igazgató: A villamosságról. 1907. március 10-én Dr Solymossy Lajos főreálisk. igazgató: A villamos-ságról. 1907. március 21-én Amber-boy József p. ü. számvizsg.: Financ-iális viszonyainkról. 1907. március 28-án Dr Damokos Andor alispán: A városokról. 1907. április 4-én Dr. Pál Ernő ügyvéd: Az alkotmány biztositásokról. 1907. április 11-én

— **„Tanítók Otthona“** Az udvarhelymegyei tanítók „Otthon“ építettő bizottsága Ember János kir. tanfelügyelő elnöke alatt folyó hó 17-én tartotta meg első ülését vármegyénk

— Az „Uránia“ tudományos színház szombaton a „Szirének hazáját“ mutatta be nálunk, ismét telt ház előtt, mely gyönyörrel élvezte Nápoly és Szicilia fenséges vidékeinek, elragadó tájainak képeit és népének szokásait, eredeti sajátosságaival; néhány kép a szó szoros értelmében valósággal lelkesedésre ragadta a közönséget. Központi Egyetemi Könyvtár

Nosz Gusztáv főreálisk. tanár: Az irodalom modern irányairól. 1907. április 18-án Becsek Aladár lap-szerkesztő: A munkáskérdésről. 1907. április 25-én Dr. Hinléder Fels Ákos ügyvéd: Az emberiség és a társadalom fejlődése. 1907. május 2-án Pálffy Jenő szolgabíró: Rend, szabadság és közigazgatás. 1907. május 9-én Sebesi János: Gazdasági kérdésekről. Az előadások a m. kir. áll. főreáliskola természettudományi előadó termében tartatnak meg s rendszeresen csütörtöki napon este háromnegyed 6 órakor kezdődnek, kivéve a március 3. és 10-én tartandókat, melyek vasárnapi napon d. e. 11 órakor kezdődnek. Ezen ingyen előadásokra a n. é. közönséget t. meghívja a Kör nevében az Elnökség.

— **Szent Antal estély.** A folyó hó 27-én tartandó szent Antal estély műsora: 1. Nyitány: Ének szent Antalhoz. 2. Szaval: Topay Ida zárda növendék. Énekel: Szemerjay Károlyné, zenével kíséri, Kónya Sándor zenekara. 4. Monologot ad elő: Csörgő Tamás VIII. o. t. 5. Melodrámat ad elő: Dobai Etelka zenével kíséri: Kónya Sándor zenekara. 6. Szabad előadást tart: Major Lajos főgimn. tanár. 7. Szaval Benedek Aladár VIII. o. t. 8. Ének Szűz Máriához. Az estély elnöke Dr. Valencsik Ferencné. Rendezők: Szeidel Zsuzsa, Nagy Katinka, Ferentzy Györgyné. Kezdet 7 órakor.

— **Adóleszállítás.** A ki azt hiszi, hogy ez a mindenkit csak örömmel eltöltő hír bennünket illet, az keserűen csalódik, mert nálunk épen csak a megélhetéshez feltétlen szükséges levegő nincs megadóztatva. De odaát a szomszéd kis Romániában a parlament, legközelebb fogadta el a közadónak 1907. április 1-től öt millió leuval való leszállításának javaslatát, a mi a román állam pénzügyi rendezettségét bizonyítja. Nálunk a nép szegényedik, — pusztul, — züllik, kivándorol az adók terhe alatt, Romániában pedig szaporodik, gazdagodik és az adóleszállítás áldásában részesül.

— **A vakok kolozsvári áll. segélyezett országos intézetébe** a jövő 1907—908-iki tanévre vallás, nemzetiség és nemre való tekintet nélkül 15—16 vak növendék vétetik fel. Felvéhetők 8—14 éves vak gyermekek, a kiknek a vakságon kívül más fogyatékoságuk nincsen. A növendékek vagy fizetők, vagy ingyenesek. — A kérvények május hó végéig a Vakok kolozsvárt áll. segélyezett orsz. intézete igazgatóságához nyújtandók be s melléklendők születési-, orvosi- és újraoltási bizonyítvány; szegénység esetén még szegénységi bizonyítvány. Bővebb felvilágosításokat bárkinek szívesen nyújtunk. Kolozsvár, 1907. január hóban. Schannen Péter, a vakok intézetének igazgatója.

— **Emberszivek** című elbeszélő kötetére hirdet előfizetést P. Jánossy Béla jónévű kolozsvári író; a kötet február havában jelenik meg, ára 2 korona; az előfizetési pénzek szerző címére Kolozsvár, Egyetem-utca 10. sz. alá küldendők e hó 25-ig.

— **A városfalvi ifjusági egyesület** e hó 12-én tartotta saját könyvtára javára rendezett, énekekkel és szavaltokkal egybekötött táncmulatságot, Vajda Antal rendezése mellett. Nagyon szép számu hallgatóság él-

vezte a sikerült műsort, melyben Cseke Eszter, Barta Ilona, Dénes Júlia és Jobb Mária, valamint Csoma József, Vass Gergely, Dénes Mózes és Csiki Lajos arattak elismerést. A bevétel 90 K 70 fillér, kiadás 46 K és így 44 korona 70 fillér tiszta jó védelem jutott a jótékony célnak. Felülfizettek: Bencze Gábor 1 K 50 f., Vajda Antal 80 f., Péter Sándor 60 f., ifj. Vas Domokos 50 f. és Szabó Ferenc 30 fillért.

— **A felsőőfalvi tanítótestület** 1907. február hó 2-án, az állami iskola helyiségében az udvarhelymegyei „Tanítók-Otthona” javára, zártkörű táncestélyt rendez; belépti-díj személyenként 1 K 60 fillér, családjegy 3 személyig 4 K. Kezdet 8 órakor. Felülfizetéseket köszönettel fogad és hirlapilag nyugtáz — a rendezőség.

— **Tanulmány olajfestékek** az összes színárnyalatokban Betegh Pál és Társa könyv-, papir-, író- és rajzszerkeszkedésében Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. sz. alatt kaphatók.

SZERKESZTŐI IZENETEK.

G. I. Miskolc. Az előfizetést köszönettel vettük és szíves üdvözlétet e helyen viszonozzuk. Néha napján a pátriát szellemi kincseiből is részesíthetné. Telik onnan bőven.

B. O. Köszönjük, legközelebbi számunkban hozzuk.

Sz. J. Helyben. Vasárnap közöljük.

M. M. Kolozsvár. Lekötelező szívességet nagyon köszönjük; bármely viszonzószolgálatra mindég készek vagyunk.

Többeknek. Szíves türelmüket kérjük.

Kiadja: Betegh Pál és Társa ujságkiadó intézete.

Serdülő leányok

sokszor vannak ráutalva egy erősítő szerre, hogy a természetet támogatassák és hogy fejlődésüknek sokféle nehézségeit legyőzhessék. A Scott-féle Emulsió, mely alfoszorsavas mész és nátron hozzáadásával a gyógyszerkamájolajból készül, mindenkor a legkifejlesztettebb és legmegbízhatóbb erősítő szernek és a sajátságos Scott-féle eljárás következtében oly jó ízű és könnyen emészthetővé válik, hogy a legcsekélyebb emésztési zavarokat sem okozza, sőt ellenkezőleg rendezi az emésztést és gerjeszti az étvágyat. A Scott-féle Emulsió ennél fogva sokkal hatásosabb, mint a közönséges csukamájolaj.

A SCOTT-féle EMULSIÓ valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász” védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL

„Városi gyógyszerháza” BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 K 50 f.

Kapható minden gyógyszerházaiban.

Kiadó emeleti lakás,

mely áll 5 vagy 6 szobából folyó évi április 24-től kiadó. Értekezni a tulajdonosnál Szabó György Szentimre-utca 30. házszám.

BOR!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

Eladó ház. Székelyudvarhelyt, a Bálint-utca 8. szám alatt levő ház — vidékre való költözés miatt — azonnal eladó 2600 forintért. Bővebb értesítést ifj. Dávid Domokosné aszszonynál Küküllő utca 31. szám alatt (Szombathely városrészben) nyertetni.

UDVARHELYI MEGYE
* 1904 *
KORONDI GAZDAKÖR

Mindenféle
bélyegzők
gyári áron és leggyorsabban
szerezhetők be
Betegh Pál és Társa
könyv-, papir-, író- és rajzszerkeszkedésében Székelyudvarhelyt,
Kossuth-utca. 31. sz.

Keletbélyegzők önnedvezővel; „Mercur” keletbélyegző forgatható ruggyanta szalaggal; „Hungária” keletbélyegző ruggyantából; „Egyetemes önnedvesítő” könnyű szerkezet, egészen rézből és rézleplebből, alanyozva; „Monitor” önnedvező, számozó és lapszámozó gépek.

Képes levelezőlapok, finom hazai levélpapírok dobozokban és doboz nélkül nagy választékban kaphatók

BETEGH PÁL ÉS TÁRSA
könyv-, zenemű- és papírkészítésében Székelyudvarhelyt.
Névjegyek izléses kivitelenben készíttetnek.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller
pótléka

egy régióknak bizonyult háziszert, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közhívnél, csúznál és meghűléseknél, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerházaiban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerháza az „Aranyoroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

A M. KIR. SZŐLŐTELEPEKEN TERMELT
és a budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyam által kezelt a m. kir. földművelésügyi miniszter támogatásával létesített borértékesítő osztályából a

magyar gazdák vásárcsarnok ellátó szövetk. székelyudvarhelyi fiókjánál
(Kossuth Lajos utca 27. szám alatt)

ugy palack mint hordó **BOROK** legolcsóbban kaphatók.

Megrendelésre bármely faj palack borok hozathatók. Vételnél hordóért 11-terenkint 13 fillér letét adandó. Hordók 3 hónapon belül sértetlenül tisztázott állapotban, a székelyudvarhelyi pincéhez szállítást levonva, a felszámított áron visszavételnek.

KÜHNE E. mezőgazdasági gépgyár bizományi raktára.

Szakvélemények

az Esterházy cognacról:

A magy. kir. műegyetem borászati laboratoriuma által hivatalosan megvizsgált és általunk tudomásul vett vizsgálatok alapján az

ESTERHÁZY COGNACOT

betegeinknél alkalmaztuk és azt sikeresen használva mint kitűnő minőségűt és a francia cognacokkal vetekedőt a legjobban ajánljuk.

Dr. Tauffer Vilmos egyetemi tanár.	Dr. Kötly Károly egyetemi tanár.
Dr. Stiller Bertalan egyetemi tanár.	Dr. Angyán Béla egyetemi tanár.
Dr. Réczey Imre egyetemi tanár.	Dr. Poér Imre egyetemi tanár.
Dr. Pertik Ottó egyetemi tanár.	Dr. Báron Jónás kir. tanácsos, egy. tanár.

Az Esterházy cognac
minden előkelő fűszer- és csemegekereskedésben kapható.

Hazai biztosító intézet
egy tisztességes tűzüzletszerzőt keres magas jutalék mellett. Cím a kiadóhivatalban.

Meleg sósfürdő.

A Gergely-féle Sósfürdőn hetenkint **hétfőn, szombaton és vasárnap** meleg sósfürdő kapható.

Kiadó lakás, mely áll 3 szoba, kamra, külön udvarral stb. hozzátartozóval folyó évi április 24-től kiadó. Cím Soha Aladár, Attila u. 13. sz. hátsó kapu.